

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

7181 J₂
Poczta polowa 53

1921 r.

28.IV

Oddział II informacyjny

Nr. 1787⁹ / II B.W/6

Do
(według rozdzielnika)

Przesyła się przy niniejszym do wiadomości zestawienie
z prasy holenderskiej za czas od dn. 15.III do 1.IV.21 r.

za zgodność:

Józef Jędrzejewski

Szef Oddziału II

(-) Matuszewski

ppik. p. d. Ost. Gen.

Otrzymują:

1. Szef Oddziału
2. B. W. 4
3. Świadczenia 5
4. Adjutantura Generalna
5. Oddział II Sztabu N. S. Wojsk
6. M. S. Z. - na ręce of. łączn.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L. Dz. 781 J₂ dnia 10 / V 1921 r.

zampel. Wra. at.

Warszawa dn. 21. IV. 21 r.

W 17872/13. W/S

Z E S T A W I E N I E
*****

Z P R A S Y B O L S Z E W I C K I E J
*****

Za czas od d. 15/III do 1/IV

Polityka wewnętrzna

Rosyjska Partja Komunistyczna

ROSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

ZAMKNIĘCIE I ZJAZDU ROSYJSKIEJ PARTJI KOMUNISTYCZNEJ

Po wygłoszeniu mowy polegalnej tow. Lenina, zwróconej do bojowej partji proleterjatu rewolucyjnego, wzywającej do zjednoczenia przeciwko grożącemu ze wszystkich stron wrogowi-imperjalizmowi, X Zjazd został zamknięty dn. 16. III 1921 r. o godzinie 5-iej wieczorem. Wysunięte i rozpatrywane na tym zjeździe sprawy, a zwłaszcza sprawa zastąpienia kontyngensu podatkiem w naturze, jak również zabezpieczenie partji przed wewnętrznymi uchyleńiami frakcyjnymi, zjazd ten uczyliły momentem nader ważnym, momentem historycznym w życiu naszej partji. (Moskiewska "Prawda" z dn. 17. III. 21 r.)

Z I ZJAZDU R.P.K.

Poziedzenie Zjazdu w dn. 12 i 13 marca poświęcono sprawie reorganizacji Czerwonej Armji. Wszyscy mówcy wypowiedzieli się za tem, że teraz należy otaczać czerwoną armję jeszcze gorliwą opieką ze względu na jej redukcję - niebezpieczeństwo grożące ze strony burżuazji nie tylko się nie zmniejszyło, lecz znacznie spotęgowało.

Następnie trwały dyskusje, dotyczące budowy partji. Przedłożono trzy rezolucje, z których za podstawową uznano rezolucję tow. Lenina, Zinowjewa, Trockiego, Bucharina i innych.

Za tą rezolucją głosowała dominująca ilość członków zjazdu - 365 delegatów. Za rezolucją t. zw. robotniczej opowiedziały się wszystkie 23 głosy, a za rezolucją t. zw. grupy demokratycznego centralizmu 9 głosów.

Poranne posiedzenie 14 marca zostało poświęcone sprawie związków zawodowych. Sprawozdania odczytali tow. Zinowjew, Trocki, Szlapnikow. Dyskusja nad temi sprawami wykazała, że nadzieje naszych wrogów na jakiegokolwiek nieporozumienia i rozdziewki wewnątrz partji komunistycznej pozbawione są wszelkich realnych podstaw.

Głosowaniu poddano trzy projekty rezolucji: 1) tow. Lenina, Zinowjewa i innych, 2) Trockiego, Bucharina i innych, 3) grupy opozycji robotniczej. Jako podstawę przyjęto 1 rezolucję, opowiedziało się za nią 338 głosów, za 2 - 50 głosów, a za 3 - 18 głosów. Przyjętą rezolucję oddano specjalnej komisji celem ostatecznego opracowania. Rzeczona komisja stworzona jest z przedstawicieli ^{wszystkich} kierunków politycznych. Tak samo uczyniono ze wszystkimi innymi rezolucjami.

Słowem ostateczne decyzje Zjazdu zawierać będą istotę i ~~istotność~~ uszność wszystkich projektów.

Na porannem posiedzeniu zjazdu w dniu 14 marca tow. Zinowjew wygłosił referat o roli związków zawodowych.

- ooOoo -

DRUGI WSZECHSWIATOWY ZJAZD MŁODZIEŻY KOMUNISTYCZNEJ
=====

"Młot" z dn. 16 marca b.r. podaje: "Komitet Wykonawczy Komunistycznej Międzynarodówki Młodzieży uchwalił zwołanie Wszechswiatowego Zjazdu Młodzieży Komunistycznej w dn. 25 kwietnia 1921 r.

- ooOoo -

USTRÓJ PAŃSTWOWY
=====

ZNIESIENIE STANU OBLĘŻENIA

Rozkaz Rady Wojennej (Komitetu Obrony) Piotrogrodzkiego Ufortyfikowanego Rejonu Nr. 7 z dn. 21 marca 1921 r.

Z powodu likwidacji kronsztackiej awantury Rada Pracy i Obrony postanowiła znieść stan oblężenia w m. Piotrogrodzie i gubernji, z wyjątkiem Kronsztadu.

Na mocy tego postanowienia Rada Wojenna (Komitet Obrony) Piotrogrodzkiego Ufortyfikowanego Rejonu uznajmia : że stan oblężenia w mieście Pio-

trogrodzie i gubernji znosi się a pozostałe tylko w m. Kronsztacie; w m. Piotrogradzie i Piotrogradzkiej gubernji stan wojenny trwa nadal. i dla bezpieczeństwa:

1) chodząc i jeżdżąc pozwala się do pierwszej w nocy. Każdy kto zjawi się na ulicy po tym czasie bez odpowiedniej przepustki, będzie karny według prawa stanu wojennego.

2) Wznawia się przedstawienia i widowiska teatralne.

3) Rozkaz staje się prawomocnym z chwilą opublikowania.

Przewodniczący Rady Wojennej (komitetu Obrony)

Zinowjew

Członek Rady wojennej   Łukaszewicz.

Dowodzący wojskiem Piotrogradzkiego Wojennego Okręgu   Awrow.

WZMOCNIENIE MATERJALNE I DUCHOWE CZERWONEJ ARMJI.

Postanowienie W.C.K.W.

W ostatnich dniach Sowiecka Republika podpisała traktat pokojowy z Polską, umowę handlową z Anglią i umowę z Turcją. Przyczyny tych powodzeń są zwycięstwa czerwonej armji, t.j. uzbrojonych robotników i włościan, którym W.C.K.W. w imieniu Sowieckiej Republiki, składa podziękę socjalistycznej rzeszy. Stosownie do wytworzonej obecnie sytuacji międzynarodowej, wszystkie roczniki i kategorie pozostające na służbie wojskowej, na mocy rezolucji VIII zjazdu sowieckiego, miały być zwolnione (w formie urlopu bezterminowego) powinny być teraz zwolnione na możliwie krótki czas. Wszystkie urzędy, instytucje, obowiązane okazać pomoc zwolnionym.

Jednocześnie W.C.K.W. uważa za swój obowiązek w stosunku do mas robotniczych Rosji i całego świata, wzmocnienie materjalne i duchowe robotniczo-włościańskiej armji, która jedynie tylko może ubezpieczyć nieetykalność kraju i dalszy rozwój socjalistycznej pracy. Drapieżny imperjalizm jeszcze nie złożył broni. Przeciwnie masy kapitalistyczne i ich rządy, które jeszcze nie zdolały przyjść do siebie, po tej strasznej rzezi narodów, z niesbywałym dotąd zapętem przygotowują nowe zaburzenia i wojny. Zwyciężone strony kapitalizmu jak Niemcy, Austro-Węgry, Turcja, traktują i naradzają się nawzajem. Reszta narodów, bardziej niż kiedykolwiek są teraz biernymi ofiarami wyzysku, gwałtu i nadużyć.

Na Robotniczo-włósciańskiej Republice nadal koncentruje się nienawiść ciemięzców. Nigdy przedtem potwarz, podrzeganie i prowokacja nie dosięgły takiego rozkwitu jak w chwili obecnej. Mamy niawrzużone postanowienie utrzymać stosunki pokojowe z innymi narodami. Powinniśmy być spojeni, mocni i uzbrojeni, jeżeli chcemy zabezpieczyć krajowi swemu pokój i uchronić go od imperjalistycznej nawały i od nowych najazdów.

Wszystkie organy i instytucje kraju powinny pośpieszyć z pomocą armji czerwonej, zmniejszonej liczebnie, lecz silnej na duchu i dobrze zorganizowanej. Aczkolwiek ciężkie jest nasze położenie z powodu blokady i zbójceckich prac agentów imperjalizmu na tyłach, uczynimy wszystko, aby armja czerwona była syta, odziana i obuta. Każdy objaw nieuwagi i lekceważenia instytucji względem naszej armji będzie przestępstwem państwowym. Zadaniem lepszych działaczy kraju jest podniesienie poziomu wojennego i politycznego wychowania żołnierza Czerwonej Armji.

Szkoły wojskowe powinny być przedmiotem starań i bacznej uwagi Robotniczo-Włósciańskiej Republiki. Powinny być stworzone środki duchowe i materialne, z pomocą których oficerowie niższych rang bez przerwy doskonaląc będą odpowiedzialnych zdolnych dowódców, którzy będą rdzeniem mas pracujących.

W.C.K.W. proponuje swemu prezydjum i R.K.L. zebrać na następną sesję, wszystkie dane o działalności centralnych organów miejscowych, na polu zasilenia naszej armji pod względem gospodarczym, bojowym, politycznym i kulturalnym.

Niech żyje robotniczo-włósciańska Czerwona Armja, stojąca na straży pokoju i ustroju socjalistycznego.

Przewodniczący C.K.W. /-/ Kalinin

Sekretarz C.K.W. /-/ Szakucki

Moskwa, Kreml 20 marca 1921 r.

ooOoo

Sesja W.C.K.W.

19 marca w Moskwie, w sali Swierdłowa otwarto Sesję W.C.K.W. na porządek dzienny złożony z 7 kwestji.

"Prawda" z dn. 20. III. 1921 r.

Trzeci Kongres III Międzynarodówki.

Na dzień 3 czerwca 1921 r. naznaczono 3 kongres III Międzynarodówki.

- 00000 -

STOSUNEK DO WROGÓW WEWNĘTRZNYCH
*****

Tow. Trocki o zajściach w Kronsztadzie.

Powstanie w Kronsztadzie, Ententa a pokój z Polską.

Równoczesność wybuchu powstania w Kronsztadzie z chwilą podpisania pokoju z Polską i traktatu handlowego z Anglią trudno uważać za przypadek. Nasbyt silną jest potęga polityczna Francji i rosyjskiej emigracji a nawet w Polsce i Anglii panuje chęć zerwania rokowań pokojowych i handlowych.

Znaniem wam jest, że prasa zagraniczna między innymi "Matin" pisała o powstaniu w Kronsztadzie już w połowie kwietnia, t. j. wtedy, kiedy w Kronsztadzie panował zupełny spokój. Tomaczy się to tem, że ognisko kontr-rewolucyjnych spisków znajduje się zagranicą. Rosyjska emigracja, europejski imperjalizm oraz prasa europejska utrzymują, jaknajściślejszy kontakt w żadnym razie łączność ta nie ma zabarwienia politycznego. Rosyjscy kontr-rewolucyjni organizatorzy obiecują spowodować powstanie a niecierpliwiona prasa bulwarowo-geldziarska pisze o tem, jako o fakcie dokonanym.

Zdradziecka robota eserów.
wiadomości w

Na zasadzie "Matin" przestrzegałem w Piotrogradzie swoich marynarzy współpracowników powołując się na to, że w zeszłym roku w prasie zagranicznej niespodziewanie dla nas ukazała się wiadomość o przewrocie w Mińnym Nowgorodzie i o utworzeniu się tam rządu Spirydonowej i Czernowa. Istotnie w miesiąc po tej wiadomości w Mińnym usiłowano dokonać przewrotu. Prasa zagraniczna nie tylko podaje do wiadomości Misji Socjalistycznej, lecz nawet przewiduje i przepowiada usiłowanie powstań z zaznaczeniem terenów które obejmą. Zaiście zdumiewającym jest fałsz że agenci imperjalizmu "przepowiadają" to co polecono przeprowadzić innym agentom tegoż imperjalizmu.

PLSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Wybrano Kronstadt, jako punkt najbliższy od Europy i Piotrogradu. Wobec międzynarodowego stanowiska Republiki mimo, że flota Bałtycka nie mogła odegrać roli czynnej, to jednak została znacznie uszczuplona ilościowo. Znaczną ilość marynarzy, którzy brali udział w rewolucji październikowej 1917 r. przeniesiono do innych dziedzin pracy. Wolne miejsca uzupełniono w znacznym stopniu przygodnymi pracownikami, z pośród koczowniczych, estońskich i fińskich marynarzy, którzy służbę traktowali, jako pracę czasową i zupełnie byli obojętni dla walki rewolucyjnej. Prowokatorzy kontr-rewolucyjni znaleźli więc podatny grunt dla prowadzenia swych planów. Wyszyskali prywatne nieporozumienia, rozszerzyli zakres jego do niepomiarnych wielkości, tak, że większość marynarzy nie miała punktu wyjścia.

Wobec zupełnej bierności garnizonu i ludności, która nie zdążyła nawet zorganizować się w sytuacji, powstańcom udało się zawładnąć potężną artylerią twierdzy i dwóch okrętów.

Wiadomość o bombardowaniu oraz o przewrocie w Piotrogradzie jest niezem nie uzasadnionym wymysłem - Piotrogród jest również niedostępny dla przewrotów kontr-rewolucyjnych, jak i dla Kronstadtzkiej artylerji.

Przyczyną przedłużenia likwidacji powstania była nasza ostrożność oraz chęć oszczędzenia ofiar, jak we własnych oddziałach tak i wśród ludności cywilnej oraz zachowującej się zupełnie biernie załogi twierdzy. Nasze straty spowodowane przez artylerię kronstadtzką są nieznaczne.

Zapomniałem zaznaczyć, że oficjalnymi organizatorami powstania byli eserzy, lecz za ich plecami dokładnie zarysowały się sylwetki kontr-rewolucyjnych generaków, którzy poprzez Estonję i Finlandję pozostawali w ścisłym kontakcie z centrami imperjalistycznymi.

Wiara w zdolność eserów i mieńszewików do utworzenia rządu w Rosji równa się podzieleniu poglądów mtr. Fikwika na wewnętrzne i międzynarodowe stanowisko kraju.

Przeznaczenie historyczne eserów i mieńszewików polega na usiłowaniu wprowadzenia kontr-rewolucji, w charakterze agenta imperjalistycznego.

Dopóki Rosja Sowiecka będzie otoczona państwami burżuazyjnymi

nieuniknione są wszelkie usiłowania potężnych klik burżuazyjnych skierowane przeciwko rządowi sowieckiemu. Powstanie kronsztadzkie nie było ostatniem, lecz wszelkie usiłowania, jak i dotąd zostaną udaremnione przez robotniczą rewolucję. (Pietrogrodzka "Prawda" z dn. 16 marca 1921 r.).

STOSUNEK DO POLSKI
=====

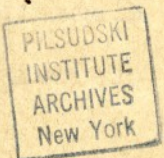
Tygodnik "Trybuna Komunistyczna" z dn. 20. III. 21 r. zamieszcza artykuł J. Marchlewskiego "Kontr-rewolucjoniści rosyjscy w Polsce".

W artykule tym Marchlewski zaznacza, że przyczyną tak długiego przedłużenia podpisania traktatu była nie tylko chęć ze strony Polski "wytargowania" czegoś na swoją korzyść. Przyczyną tkwi również w intrygach kontr-rewolucjonistów rosyjskich grasujących na terenie Polski.

Polska niekiedy powinna tolerować u siebie organizacje, które planują jakieś kroki wojenne przeciwko Rosji. A przecież także watażka ukraiński Petlura głośno o tem mówi.

Nie tylko Petlura korzysta z gościnności p. Piłsudskiego i p. Anusza, w Polsce przebywają amatorowie wojny-niedobitki oddziałów Bałachowicza i Peremykina, bandy kozackie pod dowództwem esaula Jakowlewa. Wreszcie pan Sawinkow ma w Warszawie stałą kwaterę, wydaje pismo rosyjskie, w którym p. Mereżkowski wypisuje brednie o Rosji sowieckiej i wcale nie tai się z tem, że Warszawa jest dla niego bazą do knowań przeciwko Rosji. Pan Sawinkow udaje, że nie ma nic wspólnego z generałami i oficerami i dlatego zyskał mir u "pismaków z "Narodu".

Polska tolerując te wszystkie kreatury czarnosecińskie najwyraźniej niema zamiaru utrzymywać stosunków przyjaznych z Rosją. Sow. Skoro tak armja czerwona powinna mieć bagnety zaostrome oraz proch suchy na panewce.

"Młot" z dn. 23. III. 21 r. umieszcza artykuł, w którym mówi, że pokój z Polską zawarty został li tylko dzięki usiłowaniom rządu Rosji sowieckiej. Republika Rad już od szeregu lat zdążyła do zawarcia pokoju. "Lecz jaśniepański rząd polski" liczył na sukcesy wojenne, nie chciał zawarcia pokoju.

Nawet w chwili, gdy armja czerwona pouczyła rząd Polski o niebezpieczeń-
~~stwach~~stwach, jakie gotuje chęć obalenia rządu proletariatu, na-
wet i wtedy, gdy rozpoczęte rokowania pokojowe, kapitaliści francuscy nie chcie-
li poniechać swych zakusów przeciwko rządowi rad.

Luź i masy robotnicze Polski winny wiedzieć, że fakt doprowadzenia do
skutku rokowań pokojowych jest jedynie zasługą rządu robotniczo-włóściar-
skiego Republiki Sow. Nie wolno mi także zapominać o tem, że do chwili ist-
nienia rządów jaśniepańskich w Polsce włóścianin i robotnik polski nie
może być pewny, że krwawe widmo Polski na zawsze znikło i nigdy się już nie
ukaze.

"Prawda" z 26 marca 21 r. podaje artykuł pod tytułem "Co mogą dać po-
tężne związki zawodowe". Niewiadomy autor powtarza stary refren prasy bol-
szewickiej o sile proletariatu wpływającej z zorganizowania się klasy ro-
botniczej. Najwidoczniej związki zawodowe nie cieszą się zaufaniem, gdyż gro-
miąc masy robotnicze zachowujące się względem nich biernie, autor artykułu
gorąco wzywa ogół do zapisywania się i popierania takowych.

III KONGRES KOMUNISTYCZNEJ MIĘDZYNARODÓWKI

=====

Rozp

Zgodnie z rezolucją Komitetu Wykonawczego Komunistycznej Międzynaro-
dówki III Wszechświatowy Kongres III Komunistycznej Międzynarodówki zosta-
je zwołany na dzień 1 czerwca 1921 r. Kom. Wyk. Komunistyczn. Międzynarodówki
naznacza następujący przedwstępny porządek dnia:

Projekt porządku dziennego III Wszechświatowego Kongresu Komuni-
stycznej Międzynarodówki.

1. Sprawozdanie Wyk. Kom. Komun. Międzynarodówki.
2. Wszechświatowy kryzys ekonomiczny i nowe zadania Komun Międzynaro-
dówki.
3. Taktyka Komun Międzynarodówki podczas rewolucji.
4. Okres przejściowy (częściowe rządania, częściowe wystąpienia i de-
cydująca rewolucyjna walka).
5. Walka z Amsterdamskim żółtym zjednoczeniem związków zawodowych.
6. Międzynarodowa rada Czerwonych związków zawodowych i Kom. Międz.
7. Ustrój wewnętrzny komunistycznych partji, metody i treść ich pracy.
8. Ustrój wewnętrzny komunistycznej Międzynarodówki i stosunek do partji

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

wchodzących w jej skład.

9. Zadanie na Wschodzie.

10. Włoska partja socjalistyczna w Komun. Międzynarodowce | zaskarżenie rezolucji Kom. Wyk. Międz. Komun. przez socjalistyczną partję Włoską.

11. K.A.P.D. - i komunistyczna Międzynarodowka (zaskarżenie rezolucji Kom. Wyk. Komun. Międz. przez zjednoczoną partję Niemiec.)

12. Ruch kobiecy.

13. Ruch młodzieży.

14. Wybory Kom. Wyk. Komun. Międzynarodówki i miejsce jego pobytu.

15. Różne.

G. Zinowjew.

Tow. Zinowjew o pracach 10 Zjazdu R.W.R.

Ogólne zebranie rejonu członków R.W.R.

21 marca w teatrze opery w gmachu Domu ludowego odbyło się ogólne zebranie członków R.W.R. rejonów Piotrogrodzkiego, Wasileostrowskiego i Wybergskiego, poświęcone całkowicie pracom 10-go Wszechrosyjskiego Zjazdu R.W.R., który się odbył w Moskwie.

Ze sprawozdaniem o zjeździe wystąpił tow. Zinowjew, witany głośnie mi oklaskami liczного audytorjum.

Zjazd ten ma ogromne znaczenie dla dalszej pracy partji. Podczas gdy mówi prelegent, poprzednie zjazdy zajmowały się jedynie prowadzeniem wojny. Zjazd obecny jest przełomem w naszej pracy. Wojna na wszystkich frontach już skończona i nasze wewnętrzne położenie znacznie się polepszyło. Podpisaliśmy traktaty pokojowe z Anglią, Polską. Zawarli pokojową umowę z Turcją, która odegrała jedną z najważniejszych ról w międzynarodowej polityce. Przystępujemy teraz do handlu wewnątrz państwa. Zajęliśmy teraz zupełnie pewne stanowisko, któreśmy wywojowali u Ententy, zawdzięczając naszej czerwonej armji i naszemu stoicyzmowi. No pomimo to, nigdy nasza sytuacja wewnętrzna nie była tak trudną, jak w tej chwili. M bolszewicy, nigdyśmy nie bali się nadchodzącego niebezpieczeństwa i teraz powinniśmy mu spojrzeć prosto w twarz.

Na czem że polega ta trudność chwili? Im dłużej ciągnęła się ta skwieła wojna, tam się bardziej szerzyła ruina. Wystarczającym jest przykład, że w jednej

wiad, że w jednej Ukrainie zostało zburzone około 3000 domów. Ta ruina daje się zauważyć w całym kraju. I tam nie mniej jeszcze niedawno, jesienią zeszłego roku, zaczęliśmy już powstawać, lecz wtenczas wybuchł kryzys opałowy i dał się odczuwać nieurodzaj roku zeszłego.

Fabryki stanęły i fakt ten wywołał niezadowolenie pośród mas robotniczych. Wszystko załagodził zjazd, który zajął się rozpatrzeniem wszechstronnem zadania właścian i który przyszedł do konkretnych wniosków. Był opracowany projekt zamiany kontyngensu na zwykły podatek. Równocześnie z wprowadzeniem zwykłego podatku mamy do spełnienia ważne zadanie: nagromadzenie materiału handlowego w celu zamiany takowego na chleb. I zjazd podkreślił, że w tym kierunku posiadamy dwa źródła. Możemy liczyć na rozwój włókienniczych wyrobów, których wytwór przez pewien czas jest wstrzymany z powodu braku opału. Drugim źródłem jest kupno towarów za granicą. I w tym kierunku możemy przeprowadzić odpowiednie obliczenia. Coś niecoś zaczęliśmy już kupować niema wątpliwości, że w najbliższych latach nasz handel rozwinie się. Mamy nadzieję, że zdołamy zgromadzić taki zapas towarów, który zdoła zadowolnić właścian przy zamianie na chleb.

Przechodząc do sytuacji robotników referent zaznaczył, że na to zwrócił wielką uwagę odbyty zjazd i w tej kwestji doszedł już do określonych rezolucji. I on zaznaczył w celu większej wydajności pracy robotników zmiany płacy, polepszenie racji i wydawanie produktów. W tych dniach przybywa pierwszy okręt z zagranicy, z sadłem, mięsnymi konserwami i in. produktami.

Teraz trzeba, abyśmy zwrócili baczną uwagę na bezpartyjną klasę robotczą. W tym celu w najbliższym czasie mamy zamiar zwołać bezpartyjne zebranie fabryk, a następnie takie same zebranie żołnierzy czerwonej armji. Do tychczas postanowiliśmy zadawać się zebraniem delegatów robotniczych, na których rozpatrywać będziemy cały szereg zadań, które na konferencji zostaną poddane dyskusji. z pomocą partyjnych organizacji powinniśmy wciągnąć bezpartyjnych do sowiickich i w tym celu powinniśmy dążyć do wznowienia pracy zbiorowej. Odbyty zjazd daje ogromny zasób wiedzy członkom partji, którzy podjęli pracę wśród bezpartyjnych. Referent gorąco wzywa każdego członka do współpracy na tem polu.

Referat posłużył do długiej i ożywionej wymiany zdań, tudzież był powodem nadsylenia licznych zapytań. Zgromadzeni otrzymawszy odpowiedzi tow. Zinowjewa na swoje zagadnienia, nie wznosząc rezolucji, postanowili opierać się na niej, jako na rękojmi dla prowadzenia swych prac obecnych.
"Prawda" z dn. 22 marca 21 roku